Recull bibliogràfic del Vallès Oriental de l'any 2000

El nombre de treballs publicats durant l'any 2000 sobre el Vallès Oriental és molt notable. És així, en bona part, per la vitalitat d'alguns centres d'estudis (Granollers, Mollet, Montmeló, Sant Fost) i d'algunes revistes (*Amíndola*, *Monografies del Montseny*, *La Sitja del Llop* i, naturalment, *Lauro*) que, any rere any, van publicant les seves miscel·lànies de treballs que, des de perspectives diverses, ens ajuden a conèixer una mica millor l'entorn social i natural de la comarca.

A banda dels treballs apareguts en aquestes revistes que es publiquen amb una periodicitat regular, cal destacar un bon nombre de contribucions sobre el Vallès Oriental, com les que es van presentar a les 4es Jornades Naturalistes del Maresme, celebrades a Mataró l'any 1998, i també alguns treballs presentats a les Jornades Tècniques sobre Educació Ambiental i Comunicació al Parc natural del Montseny, celebrades a Viladrau l'any 1999, i publicades pel Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. També cal destacar les memòries anuals del Parc natural del Montseny, del Parc natural del Montnegre i el Corredor i del Parc Serralada Litoral, així com alguns treballs d'interès científic remarcable publicats en els butlletins de la Societat Catalana de Lepidopterologia, la Institució Catalana d'Història Natural i en altres revistes especialitzades. D'entre tots aquests articles, cal destacar el treball de Pintureau, Stefanescu i Kenis que dóna a conèixer la troballa, a l'àrea del Montseny, d'una espècie d'insecte nova per a la ciència; un fet que no passa gaire sovint i del qual també ens fem ressò en l'apartat de notícies.

Entre les monografies de l'àmbit de les ciències naturals, cal destacar l'excepcional estudi de Josep Ribas sobre *Els Ocells del Vallès Oriental*, editat per Lynx, ressenyat en aquest mateix número de *Lauro* —d'aquest mateix autor, aquesta revista ja havia publicat el seu treball sobre els rapinyaires del Vallès l'any 1997—; l'acurat volum sobre *Dibuixants del Montseny, la il·lustració científica al Parc natural*, editat pel Museu de Granollers, i també la nova *Guia del Parc natural del Montseny*, de Gonçal Luna, editada per la Diputació de Barcelona.

En l'àmbit de la història han aparegut diverses monografies locals d'algunes localitats del Montseny: la de Joan López Cortijo sobre Campins (editada pel Servei de Guies del Montseny amb la col·laboració, entre d'altres entitats, del Museu de Granollers Ciències Naturals), la d'Antonio Pérez Lara sobre Sant Esteve de Palautordera, la de Jaume Oliver sobre el Figaró (una monografia sobre la història del municipi que s'atura al segle XVI, però que ja preveu una continuació en un segon volum) i la de J. Portals Martí sobre la parròquia de la Costa del Montseny. Així mateix, per celebrar els nou-cents anys de la consagració de la parròquia de Gualba, l'Arxiu Diocesà de Barcelona ha propiciat l'edició d'una *Història de Gualba*, a càrrec de diversos autors.

Amb un caràcter molt més específic, trobem el treball de Lluís Cuspinera *La Garriga. Crònica d'una destrucció*, que recull exhaustivament la desaparició de patrimoni arquitectònic local durant el segle ara tot just acabat, o el de M. Gorina i R. Martí *Aproximació a la història de les dones de Parets*. A Mollet del Vallès s'ha iniciat una col·lecció de Monografies Urbanes amb una història de la farinera Moretó, una de les indústries senyeres de la ciutat. Durant aquest any s'ha publicat una altra monografia destacable dedicada a la història d'una empresa: *Saber más de menos cosas*, amb motiu dels setanta anys d'història de l'empresa Figueras radicada a Lliçà d'Amunt; un llibre que, tant per l'edició com pel contingut, escapa de les habituals publicacions commemoratives.

Entre els treballs de recerca històrica més remarcables cal citar el llibre de Roger Zamorano sobre *El sindicalisme forestal: els roders*, que ha explotat fonts documentals d'alguns pobles del Montseny. També cal fer menció del voluminós treball de M. A. Suárez sobre *La Segona República i la Guerra Civil a Mollet del Vallès*, un dels primers treballs que s'han editat a Mollet amb motiu de la celebració dels setanta anys de la Segona República. De caràcter biogràfic, tenim l'aparició del llibre de Francesc Roma i Montserrat Perramon sobre el geògraf granollerí Salvador Llobet i, amb motiu del centenari del seu naixement, la publicació de la biografia del músic Josep M. Ruera, també de Granollers, a càrrec d'Anna M. Piera, que ja va publicar un avenç del treball a la monografia de *Lauro* 15.

Amb un caràcter estrictament divulgatiu, J. Sesé i P. Jiménez han publicat *La memòria d'un segle, una història gràfica del segle XX a Granollers* en dos volums (1900-1950 i 1950-2000). Una altra iniciativa que, no obstant la seva continuïtat, no deixa de ser remarcable, parteix de l'Hemeroteca Josep Móra de Granollers: des de fa alguns anys edita, per Sant Jordi, un volum de fotografies del fons de l'Arxiu Fotogràfic Municipal: aquest any 2000 va publicar un recull fotogràfic de l'any 1933 del fotògraf Joan Canal.

Deixem per al final dues publicacions excepcionals. En primer lloc, l'edició de les cartes a Josep Pla de l'escriptor Eugeni Xammar, editades per Quaderns Crema a cura de Xavier Pla. Es tracta d'un pas més en la recuperació d'aquest gran periodista i escriptor català, que encara és molt poc conegut. Amb motiu de la celebració del desè aniversari de la revista *Lauro*, en el número 19, vàrem voler contribuir a aquesta recuperació amb l'edició d'un dels seus darrers manuscrits dedicat al seu poble, l'Ametlla del Vallès: es tracta d'una descripció, en gran part autobiogràfica, de l'evolució d'aquesta població des dels inicis del segle XX, quan encara era un petit poble rural, i la seva progressiva transformació en centre d'estiueig. Una altra publicació excepcional és el llibre de G. Bosch *Josep Uclés... Com un cos anònim de veus*, dedicat a un dels artistes —en actiu— més prestigiosos de la comarca.

SELECCIÓ DE NOVETATS 2000

1930-2000. 70 anys de la llibreria Carbó al vostre servei, Llibreria Papereria Tècnica Carbó, Granollers, 2000, 26 pàg.

ABELLA, J.C.; BARTOLOMÉ, J.; BERNABEU, J., i alt.: «Resultats de l'estudi Aportacions a l'anàlisi del programa d'ús públic del Parc natural del Montseny». *Educació ambiental i comunicació al Parc natural del Montseny*. Jornades tècniques. Servei de Parcs Naturals, Diputació de Barcelona, Monografies 31. Barcelona, 2000. Pàg. 73-76.

ADELL, J.A.: «Els castells altmedievals: espais de residència i defensa». *Lauro* núm. 19, Granollers, 2000, pàg. 10-17.

ALBESA, C.: «Artur Osona, primer cicerone del Montseny». *Monografies del Montseny* núm. 15, Viladrau, 2000, pàg. 27-34.

ÁLVAREZ, R.; CUBERO, M.: «Els pila republicans del poblat ibèric de Castellruf». *Lauro* núm. 18, Granollers, 2000, pàg. 5-16.

ANDINO, H.; CANALS, A.; CALDERÓN, R.: «Els ocells anellats al Maresme: 1996-1997». *4es Jornades naturalistes del Maresme*. CATAM, Mataró, 2000, pàg. 69-73.

ANTA, M.E.; BASSA, M.; de SOLÀ, E.; i alt.: *Un passeig pel Vallès Oriental amb ulls de romà*. Consell Comarcal del Vallès Oriental. Granollers, 2000, 114 pàg.

ARNAU, J.: «Recull d'observacions sobre *Polystichum setiferum* (Forsskâl) Woynar in *Mitt. Naturwiss.* Vereines Steimark 49:181 (1913), a la serralada de Marina (la Conreria-Sant Mateu-Cèllecs)». *Butlletí del Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord* vol. V núm. 1, Santa Coloma de Gramenet, 2000, pàg. 53-59.

AYAMAMÍ, G.: *Aproximació als pous de glaç i de neu de Catalunya*. Arxiu Bibliogràfic Excursionista de la Unió Excursionista de Catalunya. Barcelona, 2000, 52 pàg.

BADIA, M.: «El Museu Municipal Joan Abelló de Mollet del Vallès». *Lauro* núm. 19, Granollers, 2000, pàg. 63-68.

BARRAL, X.; BESARAN, P.; CANALDA, S. i alt.: *Guia del patrimoni monumental i artístic de Catalunya*. Vol. 1. Ed. Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 2000, 959 pàg.

BERNAL, M.D.; CORBALÁN, J.; LARDÍN, A.: «Mollet del Vallès als anys vint». *Notes* núm. 15, Centre d'Estudis Molletans, Mollet del Vallès, 2000, pàg. 69-86.

BERTRAN, J.; TARRAGÓ, M.: «El Montseny, una illa de roques antigues». *Sitja del Llop* núm. 21, Campins, 2000, pàg. 16-18.

BLANCH, J.M.: «Portal de la farmàcia Amadó». *Notes* núm. 15, Centre d'Estudis Molletans, Mollet del Vallès, 2000, pàg. 131-132.







